

BIJDRAGEN

TOT DE

GESCHIEDENIS VAN OVERIJSEL,

UITGEGEVEN DOOR

MR. J. I. VAN DOORNINCK,

Archivaris van Overijssel,

EN

MR. J. NANNINGA UITTERDIJK,

Archivaris van Kampen.

~~~~~  
VIJFDE DEEL.  
~~~~~

ZWOLLE,

DE ERVEN J. J. TIJL.

1879.

DERDE BIJDRAGE
TOT EEN OVERIJSSELSCH WAPENBOEK.

Ditmaal wensch ik de zegels te doen achterstaan voor de huismerken; ik begin met deze op te geven voor zoover zij mij uit geschreven stukken gebleken zijn, waarin zij de plaats der handteekening innamen. Alle kruisjes — hier evenals in de wapenkunde zeer talrijk — laat ik weg, omdat die hier geen gewigt in de schaal kunnen leggen. N°. 361—466 zijn meest uit markeboeken genomen en bijna alle afkomstig van boeren.

Aelberts (Willem) te Deventer (Voorst?) 1677.	N ^o . 219
Albers (Hendrik) te Albergen 1782.	„ 361
Albert te Albergen 1782.	„ 362
Alberts (Derk) te Wijtman 1653.	„ 363
Auest (Lambert ter) in de Lutte 1682 N ^o . 322 zonder de letters.	
Bavel (Geerd) in de Lutte 1715	N ^o . 364
Beernink (Luken) in de Lutte 1715.	„ 365
Benneker (Berent) „ „ „ „	„ 366
Benninck (Gerrijt) te Wijtman 1653	„ 367
Berent (Daam) in de Lutte 1715.	„ 368
Berg Herberts (Geerd) in de Lutte 1715.	„ 369
Beringen (Peter Petersen van) te Deventer 1599.	„ 370
Broeder (Cornelis de) „ „ 1600.	„ 371
Broekhuis (Gerrit ten) te Brecklenkamp 1667.	„ 372
„ (Hendrik ten) „ „ „ „	„ 373

Wergerink (Ecbert) in de Lutte 1679	N ^o . 463
Westendorp (Hendrik ten) te Buurse 1694 . . .	„ 464
Willemsen (Roelof) te Deventer 1605	„ 465
Wollendroger (Albert) 1600	„ 466
Wolstede (Jan) in de Lutte 1798	„ 382

Hoeveel overeenkomst er bestaat tusschen deze boerenhandteekeningen en de vroeger aan zegels, grafzerken en glasruiten ontleende afbeeldingen, behoeft geen beoog. Natuurlijk zoude deze verzameling zeer aan te vullen zijn, maar de $\pm$ 150 welke ik vermeldde spreken duidelijk genoeg. Alleen op de beide volgende bijzonderheden meen ik te moeten wijzen: 1°. dat hier, evenals bij de zegels, dikwijls leden van dezelfde familie hetzelfde teeken gebruiken met geringe wijziging voor elk lid er van, zie b.v. N°. 372, 374, 379 en 381, 444 en 446, enz. 2°. dat de plaatsing der teekens onder een stuk niet insloot, dat de gebruiker de schrijfkunst niet verstond, daar hij dikwijls zijne handteekening er bij zette.

Ten bewijze, dat de merken, welke de kooplieden op hunne waren plaatsten al weder niet anders waren, dan zoogenaamde huismerken, laat ik hier de teekens volgen, welke voorkomen in het „Digestum vetus” der stad Kampen, waarbij aangeteekend staat:

„Dit sint die gene die Nu got betert gedrenckt sint mitten keggen jnt marsdiep lxi”. Johan Claesz en Willem Dam waren schippers, de overigen kooplieden. En onderaan staat: „Anno lxi^o profesto Nicolai Egbert Kreter Harlingensis.” Allen zijn dus denkelijk van het jaar 1461.

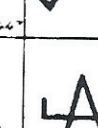

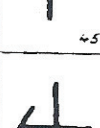
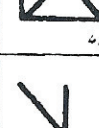

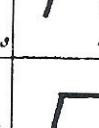

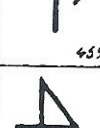

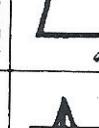
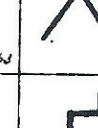

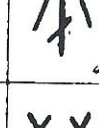
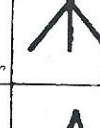
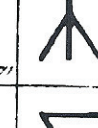

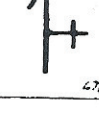

Acker (Timan ten).	N ^o . 467
Bramen (Steven van).	„ 418

Budel (Evert)	N ^o .	468
„ (Wijchman)	„	468
Dam (Willem)	„	469
Grote (Hermen).	„	470
Have (Lambert ten)	„	471
Jonge (Albert)	„	472
Claesz (Jan)	„	473
Krueser (Egbert)	„	474
Luedeken (Johan)	„	475
Middendorp (Johan)	„	476
Milde (Albert die)	„	477
Petersz (Claes)	„	478
Rijnvisch (Henric)	„	479
Schoteler (Hermen)	„	334
Straetken (Frederic)	„	480
Visch (Jacob)	„	481
Wijnkensch (Harmen)	„	482
Zwolle (Jacob van).	„	483

Op het gebied der stad Kampen blijvende voeg ik hierbij eene tweede verzameling, mij door mijnen geachten mede-redacteur verstrekt.

Artikel drie van de „Ordonnantie van de Drapeniers binnen deser stadt Campen Anno 1608 opgericht, vernieuwt in den jare 1612 ende met consent van schepen ende raedt eenige nieuwe artikelen, den olden, opt voor-geven van de Opsienders van de Drapenie neringe, ge-adjungeert,” schreef aan de meesters de verplichting voor om hunne merken in de stoffen te weven.

Het bepaalde immers: „Item ingewilligt ende goet gevonden dat een yder van de Meisters ende Drapeniers deser stadt Campen sullen gehouden syn haerluyder

 433	 434	 435	 436	 437	 438	 439	 440
 441	 442	 443	 444	 445	 446	 447	 448
 449	 450	 451	 452	 453	 454	 455	 456
 457	 458	 459	 460	 461	 462	 463	 464
 465	 466	 467	 468	 469	 470	 471	 472
 473	 474	 475	 476	 477	 478	 479	 480
 481	 482	 483	 484	 485	 486	 487	 488
 489	 490	 491	 492	 493	 494	 495	 496
 497	 498	 499	 500	 501	 502	 503	 504